

Adama

[JORD]

ADAMA NR 8 ÅR 2022. MÅNADEN AV, ÅR 5782.
EN TIDNING FRÅN KEREN KAJEMET OM DESS 121-ÅRIGA
VISION OM ETT GRÖNT OCH FRISKT ISRAEL

KEREN KAJEMET - KKL
ISRAELFONDEN

Trädplantering skapar livsvillkor och räddar klimatet

Träden fångar upp koldioxid som ger global uppvärmning
och skapar livsutrymme för alla nya immigranter till Israel.

Sid 4-5

Mellan 1989 och 2006 emigrerade omkring 1,6 miljoner sovjetiska judar och deras icke-judiska släktingar från det forna Sovjet. Omkring 979 000 av dem flyttade till Israel. På bilden välkomnar premiärminister Yitzhak Rabin nya ryska immigranter på deras flykt från Ryssland till Israel den 27 april 1994. Foto: Ohayon Avi

Jewish Agencys förre ordförande Avraham Burg välkomnar nya ryska invandrare vid deras ankomst till Ben-Gurion flygplats den 10 maj 1995. I dag finns det omkring 1 300 000 rysktalande personer i Israel, vilket utgör cirka 15 procent av den israeliska befolkningen. Foto: Yaakov Saar

Ryssland hotar med att stänga ned Jewish Agency

”Det finns en reell rädsla för att aliyah från Ryssland kommer att upphöra”

Ryssland vill stänga ned den verksamhet som Jewish Agency bedriver i landet.

Beslutet kom när Yair Lapid, som har uttryckt stark kritik mot Rysslands invasion av Ukraina, blev premiärminister.

Det är det ryska justitiedepartementet som har begärt att Jewish Agencys verksamhet i Ryssland ska stängas ned. Det ska hållas en domstolsförhandling om ärendet denna vecka.

Ministern för diasporafrågor Nachman Shai uttryckte förra veckan sin upprördhet över det ryska justitiedepartementets åtgärd.

– Ryska judar kommer inte att hållas som gisslan av kriget i Ukraina, sade han.

– Försöket att straffa Jewish Agency för Israels ståndpunkt i kriget är patetiskt och förolämpande. Judarna i Ryssland kommer inte att frikopplas från den historiska och känslomässiga kopplingen till staten Israel.

Även Aliyah- och integrationsminister Pnina Tamano-Shata reagerade kraftfullt: – Immigrationen av judar till Israel är en grundläggande rättighet som alla judar i världen har. Jewish Agencys verksamhet pågår över hela Europa och på övriga kontinenter, såväl som i Ryssland, i full sam-

ordning med lokala myndigheter.

Jewish Agency bildades 1929 för att hjälpa judar över hela världen att bosätta sig i Israel. Byråns verksamhet förbjöds i Sovjetunionen, som var starkt anti-israeliskt, fram till 1989. Nästan en miljon judar flyttade till Israel från det forna Sovjetunionen mellan 1989 och 2006.

Antalet ryska judar som anlände till Israel under de första sex månaderna i år nådde 16 598, enligt Haaretz.

Israel har inte anslutit sig till de långtgående internationella sanktionerna mot Ryssland efter invasionen av Ukraina.

Jerusalem har inte skickat något militärt bistånd till Kiev, utan endast humanitärt bistånd, av oro för att det skulle kunna äventyra den tysta överenskommelse med Ryssland som tillåter Israel att slå till mot iranska mål i Syrien.

Försämringen av relationerna kommer efter en period av relativt nära band mellan Israel och Ryssland.

I april anklagade den dåvarande israeliska utrikesministern Yair Lapid – nu premiärminister – Ryssland för krigsförbrytelser och röstade för att stänga av Ryssland från FN:s råd för mänskliga rättigheter.

I maj attackerade Rysslands utrikesminister Sergey Lavrov Ukrainas president

Volodymyr Zelensky och hävdade att Zelensky har judiskt blod ”precis som Hitler” och att ”de mest ivriga antisemiterna vanligtvis är judar” som de rysk-israeliska relationerna nådde ett bottenläge. Hela Israels politiska spektrum uttryckte upprördhet.

Israels utrikesminister Yair Lapid skrev då på Twitter: ”Utrikesminister Lavrovs kommentarer är både ett oförläppligt och skandalöst uttalande samt ett fruktansvärt historiskt fel. Judar mördade inte sig själva under Förintelsen. Den lägsta nivån av rasism mot judar är att anklaga judarna själva för antisemitism.”

Den israeliska ambassadören i Ryssland Alexander Ben-Zvi Moskva bad om förtydliganden efter att det ryska justitiedepartementet vidtagit åtgärder mot Jewish Agency. Det ryska justitiedepartementet skickade i somras ett brev via post med en lista över påstådda lagöverträdelser och deras konsekvenser.

En hög israelisk diplomatisk källa sa att Ryssland hade anklagat Jewish Agency för att olagligt samla in information om ryska medborgare.

Dessutom har Ryssland under de senaste veckorna utökat sin definition av en utländsk agent till att omfatta alla som får stöd från utlandet och engagerar sig i

handlingar som myndigheterna anser strider mot Rysslands nationella intresse. Den kategoriseringen kan gälla Jewish Agency eller andra judiska organisationer som verkar i Ryssland.

De ryska myndigheternas agerande kan hindra ryska judars möjlighet att flytta till Israel.

– Stängningen av Jewish Agencys kontor i Ryssland kommer att få en allvarlig inverkan på förbindelserna mellan Israel och Ryssland, varnade premiärminister Yair Lapid i söndags.

– Relationen med Ryssland är viktig för Israel, sa Lapid, men tillade enligt Jerusalem Post att ”det judiska samfundet i Ryssland är stort och viktigt och kommer upp i varje diplomatisk diskussion med regeringen i Moskva”.

Lapid höll ett möte på söndagen med Aliyah- och integrationsminister Pnina Tamano-Shata, bostads- och byggnadsminister Ze’ev Elkin, som har fungerat som de två senaste premiärministernas överättare i möten med Rysslands president Vladimir Putin. Även högre tjänstemän hos premiärministern, UD och Nationella säkerhetsrådet samt från Jewish Agency deltog i mötet.

Lapid hade även bjudit in andra minist-

rar från före detta Sovjetunionen att delta, däribland finansminister Avigdor Liberman (som växte upp i Moldavien), turistminister Yoel Razvozov (som växte upp i Birobidzhan) och bostads- och byggnadsminister Ze’ev Elkin (som växte upp i Ukraina).

”Detta är en attack mot hjärtat av staten Israels väsen”, sa en av deltagarna i mötet som leddes av Lapid.

”Det finns en verklig rädsla för att Aliyah från Ryssland kommer att upphöra och därför investerar den israeliska regeringen så mycket tid och ansträngning som behövs.”

Under kalla kriget förvägrades sovjetiska judar utresevisum till Israel från Sovjetunionen och andra länder i östblocket. Ett klassiskt svepskäl för att neka utresa var en påstådd koppling till sovjetiska statshemligheter och vissa stämplades även som utländska spioner.

Att ansöka om ett utresevisum sågs som en form av landsförräderi och ansökan noterades av KGB. Som regel ledde det till att de förlorade sina jobb och nekades anställning.

Många sovjetiska judar ansökte om utresevisum för att lämna Sovjetunionen efter sexdagarskriget 1967. Judar upplevde

Israels förre utrikesminister Yair Lapid och hans ryske kollega Sergey Lavrov hamnade i en häftig ordstrid i våras efter att Lavrov påstått att Hitler hade judiskt blod och att de värsta antiemiterna ofta var judar. Foto: GPO/Shlomi Amsalem

under denna tid systematisk, institutionell antisemitism som blockerade deras karriärmöjligheter.

På 1960-talet emigrerade endast 3 000 judar från Sovjet, vilket ökade till 250 000 under nästa årtionde. Mellan 1970 och

1988 beviljades cirka 291 000 sovjetiska judar utresevisum, 165 000 av dem immigrerade till Israel och 126 000 till USA.

I samband med Glasnost och Perestrojka öppnades gränserna och mellan 1989 och 2006 emigrerade omkring 1,6 miljoner sovjetiska judar och deras icke-judiska släktingar och makar från det forna Sovjet. Omkring 979 000 av dem flyttade till Israel.

I dag finns det omkring 1 300 000 rysktalande personer i Israel, vilket utgör cirka 15 procent av den israeliska befolkningen.

Omkring 30 000 ryska medborgare har ansökt om aliyah sedan Moskva invaderade Ukraina i slutet av februari. Dessutom har cirka 5 000 ryssar godkänts att göra aliyah, skriver Jerusalem Post.

Emellertid är invandringshastigheten från Ryssland till Israel lägre än vad den skulle vara eftersom det knappt går några flyg mellan de två länderna. De flesta flygbolag från västländer har slutat flyga till Ryssland på grund av internationella sanktioner.

Enligt källor inom Jewish Agency anländer cirka 1 000 personer dagligen till byråns olika kontor över hela Ryssland med avsikten att göra aliyah, men alla är inte kvalificerade. □

Trädplantering lösningen på klimatkrisen

Ny forskning visar att ett världsomspännande planteringsprogram skulle kunna ta bort två tredjedelar av alla utsläpp som har pumpats ut i atmosfären på grund av mänskliga aktiviteter. Foto: KKL-JNF

Att plantera träd över hela världen är det överlägset bästa och billigaste sättet att ta itu med klimatkrisen, enligt forskare i Schweiz, som har gjort en beräkning på hur många fler träd som skulle kunna planteras utan att göra anspråk på odlad mark eller stadsbebyggelse.

När träd växer, absorberar och lagrar de koldioxidutsläpp som driver på den globala uppvärmningen.

Ny forskning visar att ett världsomspännande planteringsprogram skulle kunna ta bort två tredjedelar av alla utsläpp som har pumpats ut i atmosfären på grund av mänskliga aktiviteter, en siffra som forskarna beskriver som häpnadsväckande.

– Den här nya kvantitativa utvärderingen visar att återställande av skog inte bara är en av lösningarna på klimatförändringarna, det är den överlägset bästa, säger professor Tom Crowther vid det schweiziska universitetet ETH Zürich, som har lett forskningen.

– Jag trodde att restaurering av skog skulle vara i topp 10, men det är mycket mera kraftfullt än alla andra föreslagna lösningar på klimatförändringarna, sade han till den brittiska tidningen The Guardian.

Crowther betonar att det fortfarande är avgörande att vända den nuvarande trenden med ökande utsläpp av växthusgaserna från fossila bränslen och

förstörelse av skogar för att hindra klimatkrisen att bli ännu värre. En målmedveten återställning av skogen skulle ta 50-100 år för att få full effekt och ta bort 200 miljarder ton kol.

250 miljoner träd har planterats i Israel sedan början av 1900-talet och landet är det enda i hela världen där ökenutbredningen i dag drivs tillbaka.

När upptäcktsresanden och författaren Mark Twain publicerade sin resedagbok från Palestina i juli 1869 var det en dyster ögonvittnesskildring han återgav. Han skrev: "Av alla länder som finns när det gäller dyster natur, tror jag att Palestina måste vara det främsta. Kullarna är kala, de har tråkig färg och är bortstötande i sin form. Dalarna består av fula öknar som täcks av en svag vegetation som ger ett uttryck för att allt är sorgligt och hopplöst."

År 1901 bildades Keren Kajemet, en organisation som samlade ihop pengar till markuppköp, uppodling och trädplantering i landet Israel.

Redan 1905 kunde organisationen köpa en första bit land i Israel (som vid denna tid var en provins i det Ottomanska riket) och under de kommande decennierna köptes ytterligare mark, som ofta bestod av öken eller sumpmark.

KKL inledde trädplanteringsprojekt, utdikning, anläggning av vattenreservoarer. Sand blev fruktbar jord och sump-

"Av alla länder som finns när det gäller dyster natur, tror jag att Palestina måste vara det främsta. Kullarna är kala, de har tråkig färg och är bortstötande i sin form. Dalarna består av fula öknar som täcks av en svag vegetation som ger ett uttryck för att allt är sorgligt och hopplöst."

Mark Twain, juli 1869

mark blev gröna skogar. När väl staten Israel bildades år 1948 fortsatte KKL sitt arbete med att driva tillbaka öknen.

Varje år planterar KKL hundratals nya träd i Israel och sedan starten år 1901 har omkring 250 miljoner träd planterats för att förhindra ökenutbredningen, samtidigt som mer än 200 dammar och vattenreservoarer har etablerats runt om i landet.

– Att återställa skog är den överlägset bästa lösningen på klimatförändringarna, säger professor Tom Crowther vid det schweiziska universitetet ETH Zürich.

Foto: Gabrielle Bastien

rats runt om i landet.

Israel var det enda landet i världen som inledde 2000-talet med en nettoökning av antalet träd.

Keren Kajemet har skapat infrastrukturer

Shomrat-reservoaren byggdes av Keren Kajemet.

Foto: KKL

tur och vattenresurser, har gett stora bidrag till forskning och utbildning, samt har engagerat sig i ekoturism, samhällsutveckling, brandbekämpning, markvärd och skapat produktiv jordbruksmark.

Även om Israel i liten utsträckning bidrar till klimatförändringarna på grund av dess begränsade storlek och befolkning, är landet mycket känsligt för eventuella klimateffekter på grund av landets geografiska läge.

Ett nationellt program för anpassning till klimatförändringar antogs av Israels regering i juli 2018. Det syftar till att minska de negativa effekterna av klimatförändringar, inklusive vattenbrist, torka och en beredskap inför en ökad frekvens av extrema händelser.

Det handlar också om att främja forskning och öka allmänhetens medvetenhet, vattenbesparande åtgärder, förbättra avloppsreningen och återanvända avloppsvatten.

Det finns politiska förslag om att all kollektivtrafik ska drivas på el år 2025 och att fordon som enbart är bränsleledrivna får importförbud 2030.

Idag kommer 70 till 75 procent av Israels vatten från avsaltning, som genom ny teknik inte längre producerar miljökadlig saltlösning och som nu arbetar med gas snarare än kol. Israel producerar årligen cirka 600 miljoner kubikmeter avsaltat vatten, vilket ska fördubblas på tio år så att landet kan sälja vatten till sina

grannar och återställa vatten till naturen.

Vattenrening är ett miljöområde där Keren Kajemet bedriver flera avancerade forskningsprojekt. Ett av dessa projekt är vattenreningverket i Yad Hanna vid Bat Hefer, på gränsen till de palestinska områdena.

Topografin gör att stora mängder avloppsvatten från Västbanken rinner nedströms genom Israel via floderna "Nahal Nablus" och "Nahal Alexander" för att sedan rinna ut i Medelhavet, vilket orsakar stora miljöproblem.

Anläggningen i Yad Hanna består av flera delar, bland andra en stor betongdamm för att avleda avloppsvatten, en ny pool för rengöring och ytterligare två pooler för olika behandling av avloppsvattnet.

Resultaten som uppnåtts är väldigt positiva och Keren Kajemet utvecklar anläggningen i takt med att nya forskningskunskaper tillkommer.

Du kan ge en gåva till Keren Kajemets trädplantering och miljöarbete i bland annat Negevöknen. Använd swish 123 204 66 47 (se bifogad qr-kod) eller bankgiro 733-9518.

Märk betalningen "Negev" (gäller även betalning via internetbank). □

Du kan bli en månadsgivare

Foto: Erda

Att bli månadsgivare är ett praktiskt och enkelt sätt att bidra till ett grönskande Israel.

Anmäl dig som månadsgivare via autogiro genom att maila till info@kkl.nu eller ringa till 08 - 661 86 86 så skickar vi dig en blankett att fylla i. Du kan också ladda ned en autogiroblankett på vår hemsida på länken kkl.nu/autogiro.

Du kan även registrera en periodisk månadsbetalning via din internetbank – ange bankgiro 5816 – 5515. Mejla oss samtidigt på info@kkl.nu om det belopp du önskar ge varje månad samt till vilket ändamål som pengarna ska gå till. □

Foto: Yehuda Hanegbi

Miljontals träd gör öknen till skog

Biriya-skogen vid Hulah-dalen i norra Israel är den största planterade skogen i Galileen. Här under – på de övre bilderna – ser du hur området ser ut idag i jämförelse med hur det såg ut för sextio år sedan. Skogen började planteras på 1940-talet.

Under bilderna på Biriya-skogen syns

Foto: Erda

bilder på Yatir-skogen, som är nästan lika gammal och som består av fyra miljoner planterade träd.

Yatir-skogen är belägen mellan 400 och 850 meter över havet och är i dag Israels största planterade skog. Israel är ett av få länder i världen där inte öknen breder ut sig. □

Foto: Avi Hirschfeldt

Foto: Mordagan Aerial

Vid ceremonin i Gilad deltog – förutom Elisabeth och Magnus – Ann-Marie och Charles, Heléne och Tomas, Arne Lapidus, Anne och Lennart, systerarna Ulla och Eva Sterner. Dessutom Liri Eitan Drai och Rimma Kushnir från Keren Kajemet. Efter ceremonin besöktes en plats där en del av planteringen skett. Foto: KKL

"Make Negev green again!"

I slutet av år 2018 deltog Magnus och Elisabeth Neuberg på en ceremoni med anledning av att de planterat en lund utanför Beer Sheba.

– Vi planterade denna lund för att hedra David Ben-Gurion och då Israel har en särskild betydelse för oss, säger Magnus Neuberg.

– Arava i Negev är ett bra exempel. I dag kommer 60 procent av Israels export av grönsaker från Arava och – ännu mer fantastiskt – 90 procent av all fiskexport.

Paret Neuberg beskriver sin upplevelse av ceremonin.

– Det var en väldigt härlig känsla att ha gjort det här, att ha kunnat göra en liten insats för landet.

– Vi planterade denna lund för att hedra David Ben-Gurion, som hade visionen att Negev skulle odlas upp och bli grönt igen.

– Israel har dessutom en särskild betydelse för oss. Vi träffades i Israel för 26 år sedan och vi har varit där många gånger. Vi beundrar den livskraft, de innovationer och hur man utvecklar landet i denna region.

Magnus betonar att det finns ett stort värde i att "hedra livet".

– Vi menar att det är naturligtvis fint att hedra föräldrar och släktingar när de gått bort med trädplantering. Det har vi gjort många gånger. Men man kan med fördel också göra det tidigare och därigenom få glädjen se träden växa och ge förutsättningar för liv, förklarar han. □

En grönskande oas mitt i Negevöknen

Parken och sjön vid Yeruham har blivit en plats för blommor, fågelskådning och fritidsfiske

Området kring Yeruham har blivit en oas i Negevöknen och har förvandlats till en plats för fritidsfiske och fågelskådning.

Foto: Yehudit Garinkol

Yeruham etablerades 1951 i norra Negev och har i dag omkring 10 000 invånare. Längst upp på bilden, lite till höger, syns parken och sjön Yeruham.

Foto: Amos Meron

En liten bit från huvudvägarna 40 och 25, i kullarna i norra Negev, finns gröna dungar och en konstgjord sjö mitt i öknen.

Här har Keren Kajemet skapat Yeruhamsjön och har även planterat den park som omger sjön.

Området kring Yeruham har blivit en oas i Negevöknen och drar till sig en stor variation av fåglar under fåglarnas flyttperioder. Under de senaste åren har Duchifat, en ideell organisation med fågelskådare, varit aktiva i parken och förvandlat den till en plats för fågelskådning.

I samarbete med Duchifat planerar Keren Kajemet att etablera en ringmärkningsstation, guidning, nattaktiviteter och många andra fågelskådnings- och ekologirelaterade aktiviteter i området.

Efter år av försummelse byggdes en återvinningsanläggning för avloppsvatten i utkanten av Yeruham, vilket hjälper till att återuppliva sjön.

Yeruham etablerades 1951 i de norra kullarna i Negev, som ett transitläger. Namnet härrör från en egyptisk inskription från 1000-talet om en plats i Negev som nämndes av farao Shishak. Platsens första invånare var nya invandrare från Rumänien, många av dem överlevande från Förintelsen. 1959 fick Yeruham status som regionalt råd och invandrare från Marocko, Nordafrika, Iran och Indien flyttade dit.

Sedan hösten 1990 har Yeruham absorberat hundratals immigranter från före detta Sovjetunionen, som så småningom kom att utgöra 25 procent av stadens invånare.

Under många år led staden brist på sysselsättningsmöjligheter, med sociala problem och befolkningsminskning. Ansträngningar gjordes på 1970-talet för att etablera industrier, som skulle ge sysselsättning åt de boende.

Yeruham Park ligger strax väster om staden med samma namn. På 1950-talet, direkt efter att Kfar Yeruham grundades, engagerade sig Keren Kajemet i etableringsarbetet och planterade träd i området.

På 1980-talet planterade Keren Kajemet ytterligare träd runt sjön och lade till stora gröna gräsmattor och en lekplats. Träden i parken inkluderar tall, cypress, eukalyptus, tamarisk, dadelpalm, olivträd och jujube-träd.

Yeruham-sjön ligger mitt i parken, en konstgjord sjö skapad utifrån Nahal Revivim-bäcken. Dammen som skapade sjön byggdes i slutet av 1950-talet för att utnyttja översvämningvattnet i Nahal Revivim för bevattning och för att skapa en turistattraktion för båtli, fiske, fågelskådning och annat. Med öknen i bakgrunden ger sjön och grönskan landskapet den unika känslan av en ökenoas.

När planen för jordbruksanvändning av

Från oktober till november blommar den gula krokusen i Yeruhams naturreservat.

Foton: Gideon Pisanty

vattnet misslyckades, förvandlades sjön till en plats för avloppsvatten, eftersom vatten från de närliggande oxidationspoolerna läckte in i den. Redan före läckaget av avloppsvatten i sjön hade giftigt grundvatten förorenat sjön.

I början av 1990-talet rehabiliterades Yeruham Park. Vattenreningsverket producerar i dag 800 000 kubikmeter vatten årligen för försörjning av sjön och för be-

vattning av parkområdena och de andra offentliga parkerna i staden.

Som ett resultat är hela området i dag ett slutet system som omvandlar avloppsvattnet till en viktig och användbar resurs som är till nytta för lokalbefolkningen. Det finns picknickbord runt sjön och övernattningsplatser i parken. Framtida planer handlar om att förvandla Yeruham Park till en stor stadspark för människor som besöker Negev.

Parken kommer att främja staden Yeruham, förbättra stadens image och skapa en kommersiell semesterort, hotell, vattensporter och utbildning, allt i en ökenmiljö. Parken kommer också att stimulera byggandet av högkvalitativa bostadskvarter, vilket också kommer att bidra till utvecklingen av staden.

Under hösten – oktober till november – blommar den gula krokusen i Yeruhams naturreservat. Reservatet ligger cirka en kilometer söder om sjön Yeruham och går från Yeruham till Sde Boker.

Yeruhams Iris blommar från februari till mars, och en imponerande koncentration av denna blomma kan hittas cirka tre kilometer nordost om Yeruham. Tillgång till platsen sker från riksväg 204 (vägen från Yeruham till Dimona), som passerar väster om naturreservatet.

Yeruhams romerska citadell – en gam-

Det moderna Yeruham grundades den 9 januari 1951 som Kfar Yeruham. Stadens första invånare var invandrare från Rumänien där flera av dem som kom hade överlevt Förintelsen.

mal plats vid södra stranden av bäcken Nahal Shualim – ligger ungefär en kilometer söder om avfarten till Yeruham. Platsen är också känd som Tel Rakhma vilket förklaras av att den fick sitt namn efter den egyptiska gam som på hebreiska kallas raham.

Citadellet försvarade den gamla vägen från Ovdat till Mamshit. Skyltarna på den restaurerade platsen berättar historien om citadellet och beskriver regionens gamla vägsystem. Arkeologiska utgrävningar på platsen har avslöjat keramikskärvor med grekiska inskriptioner samt resterna av en hel stad, inklusive gator, byggnader, en mur och ett befäst torn.

Citadellet har endast delvis restaurerats. Yeruham-brunnen – även känd som Hagars brunn (Bir Rakhma) – är en gam-

Yeruhams Iris blommar från februari till mars cirka tre kilometer nordost om Yeruham. Även om den mestadels finns i bruna och lila färger, finns det några gula sorter också i den södra delen av reservatet.

Foto: Commons wikimedia

mal brunn, som förmodligen fungerade som en vattenkälla för citadellet i sydväst.

Under det brittiska mandatet renoverades brunnen för användning av lokala beduiner, och under befrielsekriget fungerade brunnen som en mötesplats för Golani-brigaden på vägen mot att erövra södra Negev och Eilat. Yeruham brunnen ligger öster om parken.

Israels förste premiärminister Ben-Gurion var en av dem som tidigt insåg bety-

delsen av att bekämpa ökenutbredningen och att befolka Negevöknen, som består av 60 procent av landet Israels yta.

1953 tog han själv det drastiska beslutet, tillsammans med sin fru Paula, att lämna Tel Aviv och flytta till Sde Boker, en kibbutz mitt i Negev som ligger endast 2 mil från Yeruham.

Ett stort antal av de 800 000 judar, som tvingades fly hals över huvud från arabvärlden i samband med befrielse-

kriget mot de omgivande arabländerna, slog sig ned i södra Israel, i Negev-området.

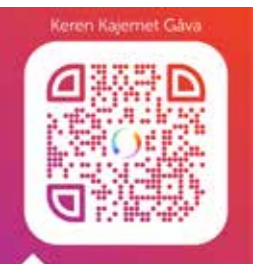
David Ben-Gurion visade på ett mycket konkret sätt och med sitt eget liv att Israels bildande inte var slutmålet – utan endast starten på en ny era.

David och Paulas flytt till Sde Boker – mitt i Negevöknen – markerade en överlåtelse till att få öknen att blomstra och till att inspirera fler att göra samma livresa som han själv.

Negevöknen är Israels stora utmaning – och stora möjlighet. Ett målmedvetet arbete att tränga tillbaka öknen ger möjlighet för fler immigranter att flytta till området. Några mil norr om Beer Sheva ligger Mishmar Ha Negev – ett område som Keren Kajemet Sverige har tagit ett ansvar för. Det arbetet vill vi fortsätta!

Med ditt stöd kan öknen i Negev blomstra. Använd swish 123 204 66 47 (se bifogad qr-kod) eller bankgiro 733-9518 för gåvor som syftar till att få öknen i Negev att blomstra.

Märk betalningen "Negev" (gäller även betalning via internetbank). ☐

Keren Kajemet Gäva

Genom att plantera limans med 15-30 träd i den kuperade terrängen där vattnet forsar fram under de korta regnperioderna, tillvaratas vattnet inför de långa torrperioderna. **Foton: KKL**

Längs gränsen till Jordanien finns Centrala Arava, djupt ned i Negevöknen.

Ett sätt att tillvarata vattnet är att bygga terrasser med vallar runt varje terrass.

Arava producerar mer än 60 procent av Israels export av grönsaker. **Foto: Avishai Teicher**

År 1953 flyttade David och Paula Ben-Gurion till Sde Boker i Negev. **Foto: GPO**

När Negev blomstrar kan en miljon immigranter bo där

Negevöknen är Israels stora utmaning – och stora möjlighet. Ett målmedvetet arbete att tränga tillbaka öknen ger möjlighet för fler immigranter att flytta till området.

– Folkets mest trovärdiga och effektiva företrädare för att få öknen att grönska är Keren Kajemet, sade Israels landsfader David Ben-Gurion redan i början av 1950-talet.

Att öknen grönskar i Israel är resultatet av ett antal omfattande trädplaneringsprojekt som Keren Kajemet genomfört sedan organisationen grundades för 121 år sedan.

I öknen regnar det cirka 5-8 dagar om året. Ofta kommer regnet i form av skyfall. Marken i öknen har på grund av det torra klimatet en mycket hård yta. Det värdefulla regnvattnet forsar därför fram på ytan i riktning mot havet utan att tränga ner i marken.

Större delen försvinner i Medelhavet eller avdunstar i den oerhört starka hettan och växterna får ingen chans att tillgodogöra sig vattnet.

Keren Kajemet arbetar därför på olika sätt för att, steg för steg, tränga undan öknen genom att först göra om ödemarken till stppemark och därefter skapa ett grönt landskap.

En metod är att plantera så kallade li-

mans, med 15-30 träd, som placeras i den kuperade terrängen där vattnet far fram. Metoden innebär att det vatten som under de korta regnperioderna översköljer jorden, tillvaratas inför de långa torrperioderna.

Genom att bygga vallar runt varje dunge blir vattnet kvar, marken mjuknar och släpper successivt igenom vattnet till rötterna – som lindas in i ett fuktbevarande omslag som gör att vattnet får en långsiktig inverkan.

Ytterligare ett sätt att tillvarata vattnet är att bygga terrasser med vallar runt varje terrass. Då bildas det ett vackert terrasslandskap som man ser främst i norra Negev.

De grönområden som Keren Kajemet på detta sätt skapar, gör inte bara torra områden bebodliga, de tillhandahåller dessutom både betesmark för boskap och rekreation för landets invånare.

Ända sedan Keren Kajemet bildades 1901 har arbetet med att odla upp sumpmark och ökenområden pågått. Arbetet intensifierades när staten Israel bildades, inte minst för att skapa levnadsmöjligheter och utrymme för alla flyktingar som nu strömmade in i landet.

800 000 judar tvingades exempelvis fly hals över huvud från arabvärlden i samband med befrielsekriget mot de omgivande arabländerna. Ett stort antal

Att öknen grönskar i Israel är resultatet av ett antal omfattande trädplaneringsprojekt som Keren Kajemet genomfört sedan organisationen grundades år 1901.

av de judar som flydde från sina arabiska hemländer slog sig ned i södra Israel, i Negev-området kring Beer Sheva.

Keren Kajemets forskning kring vattenfrågan har resulterat i många nya satsningar. Exempelvis har det byggts flera stora anläggningar för avsaltning av havsvatten så att det blir drickbart. Det har historiskt varit Genesarets sjö i Galiléen i norra Israel som har varit den huvudsakliga källan till vattenförsörjning i landet.

Men behovet av vatten är mycket större än vad man kan ta ut från Genesarets sjö. Trots att alla Israeler hela tiden uppmanas att spara på färskvattnet har vattnet inte räckt för bland annat bevattning av åkrar och trädplantering.

Keren Kajemet har därför satsat stort på forskning gällande nya sätt att odla och bevattna. Sinnrika bevattningssystem har tagits i bruk som är oerhört sparsamma och endast droppar ut så mycket som behövs vid varje tidpunkt på dygnet via bevattningsrör.

Ett annat sätt att tillvarata regnvatten är de stora vattenbassänger som Keren Kajemet har byggt runt om i landet. Hitills har man byggt över 200 bassänger med speciell teknik för att magasinera vattnet så att det inte avdunstar vid magasinering. Detta vatten används sedan för att bevattna fälten runt om i regionen kring vattenbassängen.

En av dem som insåg att det finns en stor potential i Negevöknen i södra Israel, var Israels förste premiärminister David Ben-Gurion. Tillsammans med sin fru Paula tog han själv år 1953 steget från ett bekvämt liv i Tel Aviv nära havet, till att flytta ut i öknen. Detta för att visa Israels befolkning på öknens framtida möjligheter vid befolkningstillväxt.

När han två år senare återigen blev

premiärminister bodde David Ben-Gurion kvar i kibbutzen i Negev, där han levde fram till sin död år 1973. Sina sista 20 år bodde han alltså i sitt hem i Sde Boker och paret Ben-Gurion ligger idag begravda i det närliggande samhället Midreshet Ben-Gurion.

Redan på tidigt 1950-tal sade David Ben-Gurion: "Att få öknen att blomstra, utveckla marken, plantera trädgårdar och skogar... allt detta är mer än staten Israel klarar av på egen hand... denna mäktiga uppgift kräver en helöverläten insats från hela folket – och folkets mest trovärdiga och effektiva företrädare för att få öknen att grönska är Keren Kajemet".

Så gott som varje israelisk pionjärsatsning i Negevöknen har en egen och alldeles unik relation till David Ben-Gurion, i form av visionära beslut, anekdoter och personliga historier. Lika närvarande är Keren Kajemet's arbete i regionen – helt i Ben-Gurions anda.

Sedan 1953 har många följt David och Paula Ben-Gurions exempel och antagit utmaningen att befolka Negev. Längst i söder finns idag kibbutzen Yotvata, som var en av de första kibbutzerna i området.

Israels långa gräns till Jordanien var obefolkad efter självständighetskriget 1948 och den nybildade regeringen

menade därför att Arava-dalen borde befolkas.

När kibbutz Yotvata invigdes 1957 var David Ben-Gurion inbjuden. När han väl kom upp på scenen bestod hans tal endast av några få korta ord: "Våga, håll ut, lyckas!". Därefter gick han och satte sig.

Antalet invånare i Yotvata är i dag närmare 800 och här finns i dag ett mejeri som är näst störst i hela Israel, med chok-mjolk och glass som några av huvudprodukterna.

Endast några mil bort finns kibbutzen Ketura, som via sina solceller förser stora delar av Eilat med elektricitet, liksom kibbutz Lotan som lever på jordbruk och erbjuder ekoturism och fågelskådning.

Längre upp längs gränsen till Jordanien finns Centrala Arava, djupt ned i Negevöknen. Här finns sju samhällen med 900 familjer på tillsammans knappt 4 000 personer.

Trots det ytterst kända ökenklimatet är området i dag ett slags Silicon Valley för Israels forskning och utveckling när det gäller grönsaksodling. Här finns mängder av stora växthus som breder ut sig i det torra ökenklimatet.

Centrala Arava är en region som består av sex procent av landet Israels yta, djupt ned i Aravaöknen.

Verksamheten startades av en liten

grupp människor som för drygt femtio år sedan ville utmana det kända ökenklimatet.

När dessa pionjärer berättade för premiärminister David Ben-Gurion att de ville bedriva jordbruk i denna jordbruksfientliga region, skickade han först iväg några experter för att undersöka om det var genomförbart.

Alla experter kom tillbaka och sade: "Vi är ledsna, det är en ädel sak – men ogenomförbart".

Ben-Gurion uppmanade då sin sekreterare att åtminstone hitta någon som sade att det "kan vara möjligt". Efter många försök fann man någon som sade att det kanske, kanske – och under vissa omständigheter – var möjligt att bedriva jordbruk här.

I dag är Arava spjutspetsen för Israels jordbruk och producerar mer än 60 procent av Israels export av grönsaker. Dessutom kommer 90 procent av Israels fiskexport från ökenområdets fiskodlingar.

Den utveckling och de framsteg som Israel har gjort när det gäller trädplantering och att odla upp öknen får i dag många andra länder glädje av.

AICAT, Arava International Center for Agriculture Training, är ett utbildningscentrum som etablerades i samhället Sapir – med stöd från Israels utrikesdepar-

tement och jordbruksdepartement. Jordbrukscentret tränar över 1000 studenter årligen, från en rad olika länder.

Keren Kajemet's nygamla vision om att Negevöknen ska grönska – så att en miljon nya invånare kan tas emot i Israel under den närmaste tiden – är en vision som fortfarande vibrerar av liv.

Negevöknen är Israels stora utmaning – och stora möjlighet. Träd och grönska skapar förutsättningar för liv. Ett målmedvetet arbete att tränga tillbaka öknen ger bland annat möjlighet för fler immigranter att flytta till området.

Några mil norr om Beer Sheva ligger Mishmar Ha Negev – ett område som Keren Kajemet Sverige har tagit ett ansvar för.

Med ditt stöd kan öknen i Negev blomstra. Använd swish 123 204 66 47 (se bifogad qr-kod) eller bankgiro 733-9518 för gåvor som syftar till att få öknen i Negev att blomstra.

Märk betalningen "Negev" (gäller även betalning via internetbank).

Israels landsfader högaktuell 74 år efter deklARATIONEN

På senare år har den man som utropade staten Israel – landets förste premiärminister David Ben-Gurion – fått stor uppmärksamhet i Israel.

En bortglömd film är en av orsakerna.

En okänd filmintervju i april 1968 med den israeliske landsfadern David Ben-Gurion, 82 år gammal, har på senare år fått stor uppmärksamhet i Israel.

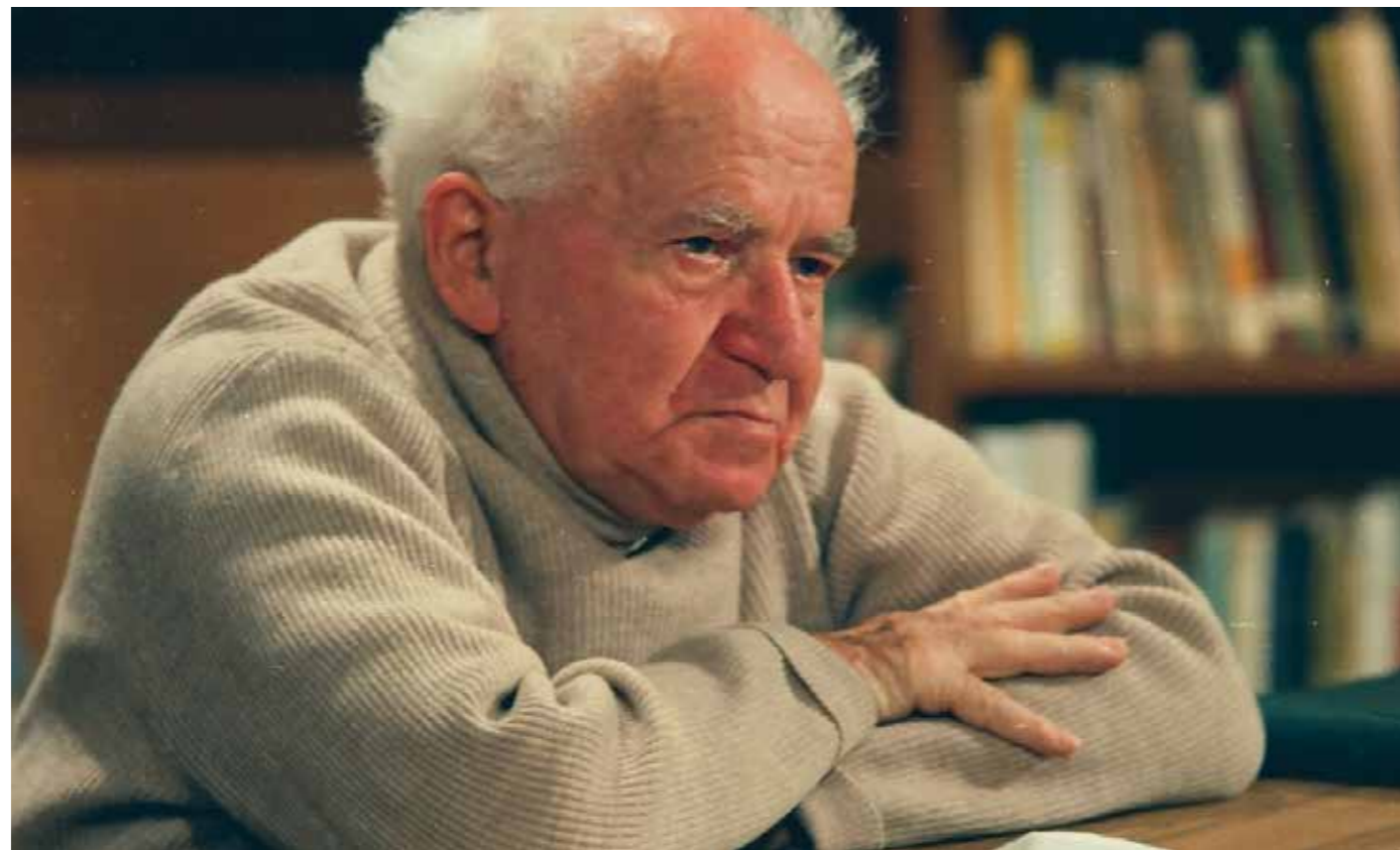
Den ljudlösa filmen – som varit helt bortglömd i decennier – hittades av en händelse i Steven Spielberg-arkiven i Jerusalem och kunde ett halvår senare, efter ett rafflande detektivarbete, återföras med intervjuens ljudkassetter som befann sig 16 mil bort i Ben-Gurion-arkiven i Sde Boker, mitt i Negevöknen.

Resultatet blev dokumentären "Ben-Gurion – epilog" som hade premiär förra sommaren. Filmen beskriver en man helt uppfyllt av en vision som inget motstånd eller svårigheter kunde stoppa.

I intervjun beskriver Ben-Gurion sin stora uppskattning av de bibliska profeterna, där han beskriver profeten Jeremia som den störste.

– Jag har en känsla av att det han sade var sanningen. Han förstod politik mer än kungarna. Men han var impopulär, säger David Ben-Gurion i intervjun, som totalt varade i sex timmar.

I filmen, som har fått stor uppmär-

I en tidigare okänd filmintervju från april 1968 beskriver David Ben-Gurion, 82 år gammal, de bibliska profeternas betydelse för hans livsgärning.
Foto från "David Ben-Gurion - Epilog"

samhet i tidningar som New York Times, Jerusalem Post och Haaretz, svarar Israels förste premiärminister på frågan om han var orolig för sitt land.

– Oh, jag var alltid rädd. Alltid. Inte bara nu, sade han och menade, 20 år efter att han själv hade utropat den nya statsbildningen, att staten Israel "ännu inte

existerade".
– Det är bara början.
När David Ben-Gurion var tre år lärde han sig hebreiska av sin farfar som även

läste Bibelns berättelser för sin sonson, vilket skulle forma David Ben-Gurion för resten av livet.

I en intervju i den amerikanske TV-stationen CBN i juli 2015 bekräftade sonsonen Alon Ben-Gurion sin farfars intresse och kunskaper om Bibeln.

– För honom var Bibeln själva essensen av våra liv. Det är berättelsen om det judiska folket. Han älskade profeterna i Bibeln. Han älskade språket i Bibeln, sade Alon Ben-Gurion i intervjun.

– Många gånger när jag såg min farfar tala med rabbiner, kände han till Bibeln bättre än de gjorde, lägger han till.

År 1906 anlände David Grün till hamnen i Jaffa, bytte efternamn till Ben-Gurion och engagerade sig politiskt i arbetarpartiet. Mellan första och andra världskriget var han delaktig i att bygga upp en rad judiska institutioner i det dåvarande Palestinamandatet, både politiska och militära.

När David Ben-Gurion 42 år senare stod inför beslutet att utropa staten Israel, var det ingen självklarhet för alla judar. Skulle den judiska folkgruppen, efter de oerhörda vedermödorna under det andra världskriget, drabbas av en ny Förintelse om de omgivande arabiska arméerna angrep? Löd resonemangen.

För David Ben-Gurion, som nu var 62 år, fanns det ingen återvändo när han nu stod inför det som han drömde om och jobbat för under hela sitt liv. Den 14 maj 1948

utropade han staten Israel, vilket ledde till glädjescener i Israel och över hela världen, men också till krig. Samma dag anföll fem arabiska länder med målet att utplåna den nybildade staten.

David Ben-Gurion blev både premiärminister och försvarsminister för Israel och vann det efterföljande kriget mot arabstaterna.

1953 tog Ben-Gurion det drastiska beslutet, tillsammans med sin fru Paula, att lämna Tel Aviv och flytta till Sde Boker, en kibbutz mitt i Negev.

David Ben-Gurion visade på ett mycket konkret sätt och med sitt eget liv att Israels bildande inte var slutmålet – utan endast starten på en ny era. David och Paulas flytt till Sde Boker – mitt i Negevöknen – markerade en överlåtelse till att få öknerna att blomstra och till att inspirera fler att göra samma livsresa som han själv.

Efter att hans fru Paula dött drog sig David Ben-Gurion tillbaka från politiken och tillbringade sin sista tid med att skriva böcker om Israels tidiga historia. I november 1973 fick han en hjärnblödning och han dog slutligen den 1 december 1973, 87 år gammal.

Hans kropp lades först i Knesset så att människor fick hedra honom, innan han flögs i helikopter till Sde Boker. Sirener hördes över hela Israel för att markera hans död innan han begravdes bredvid sin fru Paula i Midreshet Ben-Gurion, strax intill Sde Boker.

David Ben-Gurion är död, men visionen

Grundaren av den israeliska staten, David Ben-Gurion och hans fru Paula, ligger begravda i Midreshet Ben-Gurion några kilometer från Sde Boker i Negevöknen. Foto: David Shankbone

om en grönskande och beboelig Negev-öken är mer levande än någonsin.

Keren Kajemet vill fullfölja David Ben-Gurions vision om att befolka Negevöknen.

Med ditt stöd kan öknen i Negev blomstra. Använd swish 123 204 66 47 (se bifogad qr-kod) eller bankgiro 733-

9518 för gåvor som syftar till att få öknen i Negev att blomstra.

Märk betalningen "Negev" (gäller även betalning via internetbank). □

Keren Kajemet Gåva

Bankgiro 733-9518

TV-serie följer i David Ben-Gurions fotspår från Plonsk, via Tel Aviv till Sde Boker

David Ben-Gurion betraktas som Israels grundare och nationalfader, eftersom han omsatte Hertzs och Weizmanns utopier till verklighet.

Mitt i sin politiska karriär flyttade han till Negev utifrån visionen att odla den torra öknen och bygga upp omgivande städer.

I juli och augusti sänder Kanal 10 tv-serien "I Ben-Gurions fotspår" med Rigmor Holst, Max Federmann och Ruben Agnarsson som programledare. Programmen, som även finns på Keren

Kajemet Youtube-kanal, spelades in våren 2017.

Som Israels förste premiärminister var David Ben-Gurion den som utropade den självständiga staten Israel i Tel Aviv den 14 maj 1948.

När han avgick som premiärminister år 1953 flyttade han till kibbutzen Sde Boker i Negev, och när han återvände till politiken två år senare, bodde han kvar på kibbutzen fram till sin död år 1973.

Ben-Gurion flyttade till Negev på grund av sin vision att odla den torra Negevöknen och bygga upp omgivande

städer som Yeruham och Dimona.

Han menade att Negev så småningom skulle bli ett hem för alla de judar som skulle flytta till Israel, och han såg Sde Boker som en föregångare och ett exempel för vad som skulle följa.

Israels förste premiärminister och försvarsminister älskade Negev och dess vidder och levde för att se öknen blomstra. Kibbutz Sde Boker, som bildades den 15 maj 1952, är förverkligandet av David Ben-Gurions dröm.

Huset där Ben-Gurion bodde från den

dag han flyttade dit fram till sin död 1973 har bevarats exakt som det såg ut när han bodde där.

Området runt bostaden har utvecklats för att ta emot besökare som kan bekanta sig med Ben-Gurions berömda tal och fotografier från de första dagarna på kibbutzen.

I huset finns även Ben-Gurions arkiv, som egentligen är hans privata bibliotek, som innehåller över 5000 böcker om alla de saker han älskade. Det intilliggande huset, där hans livvakter bodde, har förvandlats till ett museum

som ägnas åt Ben-Gurion speciella relationer med Negev.

I närheten finns Ben-Gurions minnesplats, där David och Paula Ben-Gurion är begravda.

I hans officiella skrifter funderade Ben-Gurion ofta kring sina ansträngningar att få den torra Negev att blomstra:

"Öknen ger oss den bästa möjligheten att börja om igen. Den är en viktig del av vår renessans i Israel. För det är genom att bemästra naturen som människan lär sig att behärska sig. Det är i denna mening, mer praktisk än mystisk, som jag definierar vår återlösning av denna

mark".

"När jag tittade ut mitt fönster i dag och såg ett träd stå framför mig, väckte synen en större känsla av skönhet och personlig tillfredsställelse än alla de skogar som jag har passerat i Schweiz och Skandinavien. Varför en mor älskar sina barn så? Eftersom de är hennes skapelse. Varför känner judar en samhörighet med Israel? Eftersom allt här måste skapas och förverkligas." □

David Ben-Gurion läser upp Israels självständighetsförklaring i maj 1948. Foto: GPO

Vallöfte om Raoul Wallenberg-center inte uppfyllt

I valrörelsen 2018 – sex dagar innan valet – lovade dåvarande statsminister Stefan Löfvén (S) i en artikel i Dagens Nyheter (DN) att Sverige skulle få ett särskilt Raoul Wallenberg-center. Löftet har inte uppfyllts.

På grund av Sveriges agerande efter Raoul Wallenbergs försvinnande har hans hjältemodiga insatser och svenska UD:s byråkratiska motstånd mot Förintelsen hamnat i skymundan, menar kritiker.

Centret skulle vara en del av det Förintelsemuseum som utlovades i valrörelsens slutskede.

”Sverige får ett helt nytt museum om Förintelsen med ett särskilt Raoul Wallenberg-center” skrev DN i sin intervju med den sittande statsministern.

Löfvén lovade i artikeln att Raoul Wallenberg skulle ges ett eget center och menade att hans namn sannolikt skulle dra till sig en internationell publik.

Förslaget sammanfaller med de årliga riksdagsmotioner som Magnus Oscarsson (KD) sedan september 2016 har lagt fram för riksdagen och som vid varje tillfälle avvisats av regeringspartierna med Socialdemokraterna i spetsen.

När regeringsförklaringen lästes upp av Stefan Löfvén den 21 januari 2019 nämndes inte något Raoul Wallenberg-center i samband med att planerna om ett Förintelsemuseum offentliggjordes.

Inte heller i regeringens kommittédirektiv om ett museum om Förintelsen som lades fast vid ett regeringssammanträde den 4 juli 2019 fanns Raoul Wallenberg-centret med.

Den 14 augusti 2019 utsåg regeringen Birgitta Svensson, professor i etnologi vid Stockholms universitet, till särskild utredare i utredningen om ett museum om Förintelsen.

Inte heller i den utredning som hon presenterade i mars 2020 fanns tanken på ett Raoul Wallenberg-center med.

Tanken hade då även framförts till utredaren av Raoul Wallenberg Academy, som startades av bland annat Cecilia Åhlberg – barnbarn till Raoul Wallenbergs syster Nina Lagergren. Raoul Wallenberg Academy föreslog till utredaren att museet om Förintelsen skulle upprättas i samarbete med eller i samma lokaler som ett Raoul Wallenberg-center.

Raoul Wallenberg Academy hade tagit fram en förstudie om ett Raoul Wallenberg-center som hade skickats till dåvarande kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke. Den hade också skickats till utredaren Birgitta Svensson, som avvisade tanken på ett Raoul Wallenberg-center i Raoul Wallenberg Academys tappning: ”Utredningen bedömer att det pedagogiska arbetet vid det nya museet bör utformas utifrån bred erfarenhet och expertis inom ämnet, och vill inte specificera att detta ska ske i just den riktning som Raoul Wallenberg Academy föreslår”.

Utredningen menade istället att program- och utbildningsverksamheten som utformas vid museet på olika sätt kan utformas så att Wallenbergs gärning uppmärksammas, utan att ge närmare förslag.

När Sveriges museum om Förintelsen vid Historiska museet i Stockholm invigdes den 16 juni i år av kulturminister Jeanette Gustafsdotter fanns inget Raoul Wallenberg-center i anslutning till museet.

”Sverige får ett helt nytt museum om Förintelsen med ett särskilt Raoul Wallenberg-center” skrev Dagens Nyheter i en stort uppslagen intervju med Stefan Löfvén sex dagar innan valet hösten 2018. Foto: Annika Haas

”Magnus, tänk om Raouls gärning faller i glömska när jag dör. Då var allt detta förgäves”, sade Nina Lagergren till Magnus Oscarsson i april 2017 om sina försök att hålla minnet av Raoul Wallenberg vid liv. På bilden syns även Nina Lagergrens barnbarn Cecilia Åhlberg. Foto: Privat

Den 1 september 2022 får museet tillgång till tillfälliga lokaler i Glashuset på Torsgatan i Stockholm. Den första utställningen i lokalerna planeras öppna sommaren 2023. Museet är tillgängligt digitalt på museets webbplats museumforintelsen.se. En sökning på ”Raoul Wallenberg” på museets hemsida ger i dag noll (0) träffar.

Kulturdepartementet vill inte kommentera Stefan Löfvéns svikna löfte om ett Raoul Wallenberg-center i anslutning till Förintelsemuseet utan hänvisar till utredningen och att ”förslaget utretts grundligt”.

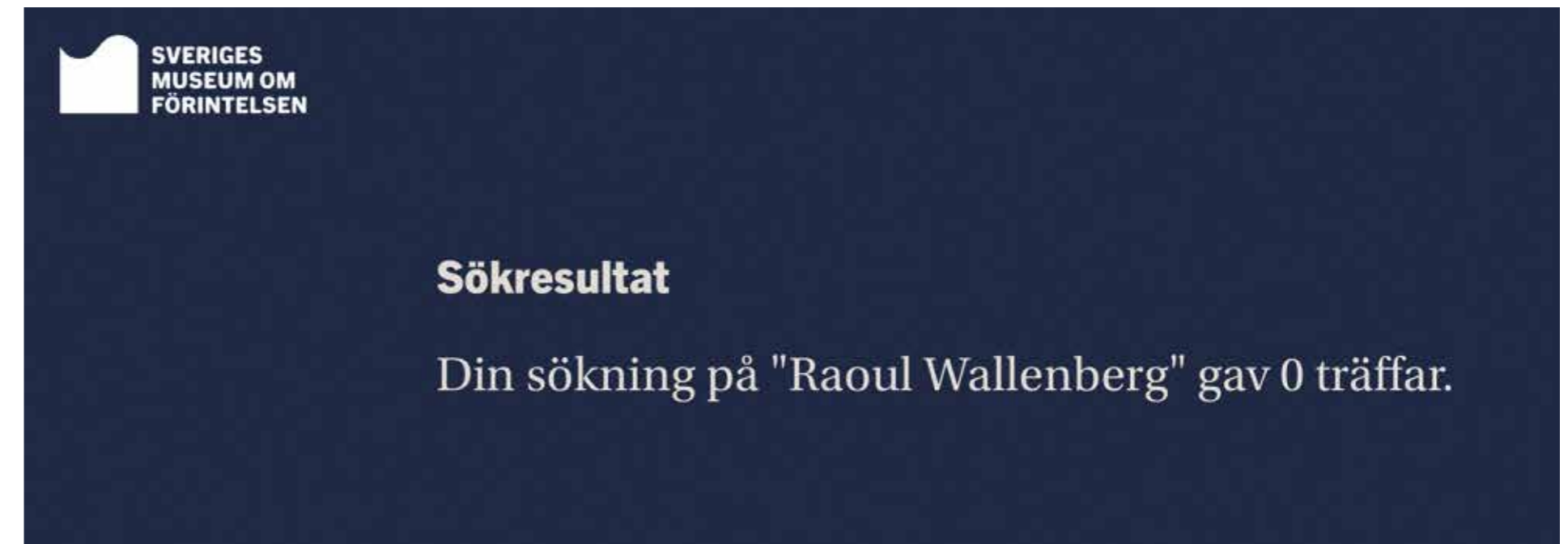
”Frågan om ett Raoul Wallenberg-cen-

ter berördes av utredningen om museets inrättande. Utredningen lämnade inga förslag härom då ett eventuellt sådant center rör den framtida organisationens prioriteringar i verksamheten. Museet invigdes den 16 juni 2022 av kulturminister Jeanette Gustafsdotter. Den fortsatta uppbyggnaden till en fullskalig museiverksamhet är ett långsiktigt och mångårigt arbete som kommer att pågå även efter att innevarande uppdrag om inrättande av museet har genomförts” skriver Erica Tendal Kanold, presskommunikatör på kulturdepartementets kommunikationsenhet, i ett mejlsvar på frågan om hur Stefan Löfvéns vallöfte

från 2018 har uppfyllts.

Raoul Wallenberg-forskaren Susanne Berger menar att om det någonsin funnits en logisk och känslomässig form för Sverige att formellt erkänna Raoul Wallenberg skulle ett Raoul Wallenberg-museum vara det.

– Det är häpnadsväckande att se de knutar som svenska beslutsfattare knyter sig fast vid för att försvara sina förvirrande och nästan plågsamma skäl för att inte hedra Raoul Wallenberg med ett museum eller att inkludera honom och hans historiska uppdrag i ett svenskt museum om Förintelsen, säger. nga sekretessrestriktionerna för centrala register i Ryssland

En sökning på ”Raoul Wallenberg” på Förintelsemuseets hemsida ger i dag noll (0) träffar trots att statsminister Stefan Löfven i valrörelsen 2018 lovade att ett Raoul Wallenberg-center skulle vara inkluderat i museet. Skärmdump: Museumforintelsen.se

Tomas Vogel, som räddades av Raoul Wallenberg, tillsammans med Max Federmann i den park som håller på att anläggas utanför Jerusalem. Foto: KKL-JNF Photo

ut när det gäller fallet med den svenske diplomaten Raoul Wallenberg, säger hon.

– **Man blir nästan** mällös över dessa smärtsamma förvrängningar – som står i så stark kontrast till Wallenbergs egna attityder att alltid fokusera på vad som var möjligt, inte varför det var omöjligt att göra det som är rätt. Om han hade tänkt som dem, skulle ingen ha blivit räddad, det är säkert, fortsätter Susanne Berger.

– Den officiella svenska attityden speglas tyvärr även i den svenska regeringens vägran att ta upp Raoul Wallenbergs uppdrag samt de olösta frågorna om hans öde som en del av den officiella agendan

för International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA) som grundades av Sverige och som Sverige är ordförande för i år.

– Wallenberg förtjänar definitivt bättre än så här, särskilt när svenska tjänstemän ständigt åberopar hans namn och påminner alla om att låta sig inspireras av hans extraordinära mod – som talen av IHRA:s ordförande Ann Bernes och Sveriges utrikesminister Ann Linde. Svenska tjänstemän har uppenbarligen en lång väg kvar att gå för att klara den standard han satte.

Sverige har haft en ambivalent inställning både till Raoul Wallenbergs hjälteedda i Budapest i slutet av andra världskriget och till svenska UD:s byråkratiska mot-

stånd mot Hitlers judepolitik under krigets andra hälft, menar Max Federmann, verksamhetschef på Keren Kajemet.

– Sverige som en fristad för norska och danska judar, UD:s insatser vid räddningen av de danska judarna, samt svenskhusen med svenska flaggor och skyddspass med svenska rikseblem i Budapest var ett resultat av svenska UD:s omsvängning, vilket skapade förutsättningarna för att Raoul Wallenberg kunde sändas ut som svensk diplomat med officiellt uppdrag att rädda ungerska judar, förklarar han.

– På grund av att Sverige av hänsyn till Stalin övergav sin diplomat sedan han gripits av sovjetiska trupper i januari 1945 och sattes i fängelse i Moskva, har både Raoul Wallenbergs hjältemodiga insatser och svenska UD:s byråkratiska motstånd mot Förintelsen hamnat i bakgrunden i den svenska historieskrivningen, konstaterar Max Federmann.

– Raoul Wallenberg har därmed blivit betydligt mer hyllad internationellt än här hemma i Sverige. Han är hedersmedborgare i USA, Kanada, Australien och Israel, konstaterar han och beskriver hur Keren Kajemet via opinionsbildning och genom att bygga Raoul Wallenberg Park utanför Jerusalem, med ett digitalt museum som kan appliceras i Sverige och runt om i världen, vill vara med och bryta detta stigma så att Raoul Wallenbergs gärning och Sveriges insatser mot Förintelsen får den uppskattning de förtjänar.

Vid sex tillfällen har riksdagsledamoten Magnus Oscarsson (KD) motionerat i riksdagen om ett Raoul Wallenberg-museum. Vid samtliga tillfällen har förslaget avstyrts av riksdagsmajoriteten.

– Jag är jättebesviken över att Stefan Löfvén inte höll sitt vallöfte. Det finns egentligen ingen förklaring. Det är ett brutet vallöfte som det hade varit så enkelt att infria, menar han.

Magnus Oscarsson håller med om att Sveriges agerande efter andra världskriget, där Raoul Wallenberg övergavs till förmån för en miljardkredit till Stalin, är anledningen till att Sverige inte har velat lyfta fram den svenska diplomatens gärning.

– Alla har händerna i sylvtkarkarna, konstaterar han.

– Ett Raoul Wallenberg-center vore ett sätt att ge Raoul Wallenberg upprättelse men också upprättelse till familjen. Jag kommer aldrig att glömma när jag besökte Raoul Wallenbergs halvsyster Nina Lagergren några år innan hon dog. Hela hennes bostad var fylld av föremål, dokument och bilder som hade anknytning till hennes halvbror Raoul.

Magnus Oscarsson beskriver att den rädså som Nina Lagergren hade var att Sverige skulle glömma Raoul Wallenberg och vad han betydde för att rädda livet på tusentals människor.

– Den rädså är tyvärr helt befogad.

Hon vände sig till mig och sade: ”Magnus, tänk om Raouls gärning faller i glömska när jag dör. Då var allt detta förgäves”, berättar Magnus Oscarsson.

När han möter skolklasser från olika delar av landet upptäcker han att endast 2-3 stycken i en klass på 20-25 känner till vad Raoul Wallenberg utträttade i Budapest i andra världskrigets slutskede.

– Då brukar läraren ursäkta sig och säga: ”Vi ska läsa om det lite längre fram”. Varje gång jag tar emot skolklasser i riksdagen tar jag dem till rummet ”Den goda gärningen” i riksdagshuset. Jag säger: ”Det här är den enda platsen i Sverige där Raoul Wallenberg uppmärksammas av det officiella Sverige”.

– Rummet var ursprungligen enbart dedikerat till Raoul Wallenberg men nu har andra personer blivit uppmärksammade där så att endast en tredjedel av rummet beskriver Raouls livsgärning, säger Magnus Oscarsson.

Vill du stödja färdigställandet av Raoul Wallenberg Park och det digitala museet? Använd swish 123 204 66 47 (qr-kod här nedanför) eller bankgiro 733-9518 för gåvor till parken och det digitala museet.

Märk betalningen "RW" (gäller även betalning via internetbank).

Tack för ditt engagemang!

KAABS
Responsible Recycling
since 1907

BIR Member

www.kaabs.se

Vi lyfter dig upp på ett högre plan!

Stort utbud och bra priser
800 byggliftrar i maskinparken.

Service och flexibilitet
Förnyad maskinpark, snabb service och bra utbildning.

Enkla och billiga transporter
Specialbyggda lastbilar när hela Mälardalen.

Mälar-Lift AB

Hemsida: www.malarlift.se • Telefon: 021-81 07 20

Vi erbjuder juridisk hjälp vid testamenten

Genom att skriva in Keren Kajemet i ditt testamente är du med och förbättrar framtiden för de familjer som anländer till Israel.

Keren Kajemet är en miljöorganisation i dubbel bemärkelse. Trädplantering är i sig viktigt för klimatet och de träd du planterar efter din bortgång fortsätter att skapa en god livsmiljö för de människor som bor i landet.

Ingen gåva är för stor eller för liten. Din gåva kan vara pengar eller värdeföremål. En del väljer att testamentera en viss del av sin kvarlåtenskap, andra vill istället testamentera hela.

Ett alternativ till traditionellt testamente är Kaptalförsäkring med Keren Kajemet Sverige som förmånstagare. Du förval-

De träd du planterar efter din bortgång fortsätter att skapa en livsmiljö för de människor som bor i landet.

tar ditt kapital och får samtidigt ut en månatlig livränta genom att teckna en kapitalförsäkring.

Medan man är i livet så får man pengar att leva för, månad för månad. Den dag man går

bort tillfaller resterande kapital Keren Kajemet.

Har du frågor är du välkommen att kontakta oss på mejl info@kkl.nu eller tele 08-6618686 (kontorstid 9-12).

KD: Sverige ska stå upp för Israel

Sveriges utrikespolitik har alltför länge präglats av en onyanserad och närmast fientlig inställning till Israel, menar Kristdemokraterna (KD) som vill verka för en ny, borgerlig regering som står upp för Israel.

Partiets utrikespolitiska talesperson Mikael Oscarsson och partiets gruppleddare Andreas Carlsson vill bland annat Sverige erkänner Jerusalem som Israels huvudstad och att Sveriges ambassad flyttas dit.

De konstaterar att Jerusalem aldrig har varit huvudstad i något annat land än Israel. Ändå fortsätter det internationella samfundet att ignorera att Israel skulle ha rättmätiga anspråk på staden. – Särbehandlingen av Israel måste upphöra. Sverige behöver snarast erkänna Jerusalem som Israels huvudstad. Därefter ska processen påbörjas för att flytta den svenska ambassaden från Tel Aviv till Jerusalem, betonar de båda riksdagsledamöterna.

De vill även villkora biståndet till Palestinska myndigheten och

Andreas Carlsson.

varnar för att svenska biståndspengar hamnar i dömda terroristers fickor.

– Det är förkastligt och måste få konsekvenser, betonar de och kräver ett stopp för allt bistånd till Palestinska myndigheten så länge dess företrädare ägnar sig åt terrorhyllningar och uppvigling till våld mot israeler och så länge det inte sker tydliga förbättringar av situationen för mänskliga rättigheter.

– Den palestinska sidan har tackat nej till alla israeliska erbjudanden om fred som följt på Osloavtalet. Sexton år har gått sedan det hölls val, konstaterar Mikael Oscarsson och Andreas Carlsson.

– I en tid när arabiska stater upprättat diplomatiska och ekonomiska relationer med Israel isolerar sig Palestinska myndigheten alltmer, fortsätter de och menar att den palestinska myndigheten i sin roll som det palestinska folkets företrädare har det yttersta ansvaret

för sina invånare.

– Nu krävs att det internationella samfundet tar sitt ansvar och sätter press på ledarskapet att vända den negativa utvecklingen.

KD vill dessutom avveckla UNRWA när resten av världens ca 100 miljoner flyktingar faller inom UNHCR:s område medan de palestinska flyktingarna har ett eget organ.

Efter 1948 fanns det omkring 700 000 registrerade palestinska flyktingar och 800 000 judiska flyktingar från arabiska länder.

I dag uppgår antalet palestinska flyktingar till över fem miljoner medan alla judiska flyktingar omgående absorberades av Israel.

– Till skillnad från andra flyktingar som blir av med sin flyktingstatus när de inte längre befinner sig på flykt går det palestinska flyktingkapet i arv. På så sätt bidrar UNRWA till att späda på konflikten ytterligare.

Mikael Oscarsson.

– Medan UNHCR arbetar för att integrera flyktingar i sina nya hemländer förpassas nya generationer av palestinier till bidragsberoende i UNRWA:s flyktingläger. Detta är ovärdigt och omänskligt, slår Kristdemokraterna fast.

Partiet kräver därför att den svenska finansieringen av UNRWA upphör och att ansvaret för de palestinska flyktingarna överförs till UNHCR.

Partiet vill slutligen definiera BDS-rörelsen som antisemitisk och ha en strategisk kommunikation mot Irans desinformation eftersom många hatkampanjer mot Israel är utstuderade och välorganiserade.

– Vid återkommande tillfällen har BDS-rörelsens företrädare avvisat tanken på en tvåstatslösning och ifrågasatt Israels rätt att existera. Detta är mycket allvarligt. Kristdemokraterna anser att Sverige bör följa Tysklands och USA:s exempel,

att definiera BDS-rörelsen som antisemitisk och stoppa dess finansiering, betonar de båda partiföreträdarna.

– Sverige och EU måste ta upp kampen mot de islamistiska krafter som hotar den judiska statens existens. EU har sedan länge byggt upp en förmåga att bemöta rysk desinformation och otillbörlig påverkan. Detta arbete bör utvidgas till att även omfatta Iran. Sverige ska driva på för att EU inrättar en sådan enhet.

– Som kristdemokrater känner vi ett starkt engagemang för Israel. Vi beklagar att den socialdemokratiska mellanösternpolitiken har skadat Sveriges anseende och så även möjligheterna att agera som en konstruktiv part i framtida fredsförhandlingar. Sverige behöver en regering som står upp för Israels legitima säkerhetsbehov. Detta vill vi bidra till, i ord och i handling, avslutar Mikael Oscarsson och Andreas Carlsson. □

Raoul Wallenberg var en svensk hjälte som bör hedras i Sverige på samma sätt som han hedras i Israel och världen över. Fint att se att han får en park. Hoppas det kommer en park i Sverige också. Sebastian Stakset, grundare av Heart of Evangelism

Angeläget att lyfta fram en livsgärning som lyckades rädda liv i en tid då många förblev passiva. Att stanna upp i en park kan ge tillfälle till tållat. Må vi alla inspireras till handling! Margareta Persson, företagare

Det judarna utsattes för under Förintelsen gör att vi har ett ansvar för att se till att detta inte händer igen. Raoul Wallenberg räddade judar på uppdrag av Sverige. En park om hans livsgärning inspirerar oss idag. Eskil Burenfjäll, entreprenör

Den svenske diplomaten Raoul Wallenberg är en av världens mest kända svenskar och även en nyckel när det gäller Sveriges relation med Israel. Mikael och Magnus Oscarsson Riksdagsledamöter och bröder

Dangoor Associates is a boutique legal advisory firm, integrating legal and investment advice. We are firmly dedicated to providing advice and expertise at the highest level, focusing on addressing our clients' most important issues.

DANGOOR ASSOCIATES

Postadress: Box 7705,
10395 Stockholm, Sweden
Tel: + 46 70 764 42 57

www.dangoor-associates.com

Besök vår hemsida kkl.nu och vår youtube-kanal (sök Israelfonden på youtube.com)

Byte av tak

Täta tak är bland det viktigaste för en fastighet!

Taken utsätts för en oerhörd mängd nederbörd varje år. Det är därför så viktigt att taken är täta.

Ring oss om ni önskar en offert.

Du når oss på telefon: 018-10 10 10

www.andersproduktion.se

ANDERS PRODUKTION

Isaac Herzog om Raoul Wallenberg Park

– Raoul Wallenberg var en av de största rättfärdiga i historien som räddade många judar.
– Jag uppmanar understödare att bli involverade och bidra till detta unika projekt. Jag känner personligen väldigt många judar som flydde till Sverige efter andra världskriget. Sverige öppnade då sina gränser och var en plats för flyktingar.

Isaac Herzog, Israels president

Foto: Eilat Brami

Med din hjälp står vi upp för Israel Israel förbereds för massinvandring!

Vi lever i en orolig tid. Kriget i Ukraina skapar spänningar i hela Europa och runt om i världen.

Som framgår av artiklar i denna tidning har Israel hittills gått en svår balansgång i relationerna med både Ukraina och Ryssland.

En viktig anledning är de stora judiska befolkningsgrupperna som fortfarande finns i både Ryssland och Ukraina.

Många aktiviteter pågår just nu för att judiska flyktingar skall tas om hand och få möjligheter att göra Aliyah, det vill säga emigrera till Israel.

Jewish Agency är en systerorganisation till Keren Kajemet, med ansvar för att hjälpa judar att göra Aliyah.

Organisationen är verksam i de länder som har stor judisk befolkning, vilket gäller både Ukraina och Ryssland.

När nu ryska myndigheter avser att stänga ner Jewish Agencys verksamhet på plats i Ryssland, är det ett hårt slag mot Jewish Agencys verksamhet i stort. Samtidigt gör kriget i Ukraina att det är besvärligt att ta hand om och flyga ut judarna från Ukraina till Israel.

Vi måste dock utgå från att Israel

via politiska samtal och förhandlingar kommer att lyckas med uppgiften att hålla liv i verksamheten.

Att döma av tidigare erfarenheter kommer det så småningom att strömma judiska flyktingar till Israel när tillfälle ges. Under tiden måste landet förberedas att kunna ta emot stora grupper och se till att de tas om hand, får bostäder och integreras på ett effektivt sätt.

Det är i detta sammanhang som Keren Kajemet Israelfonden kan spela en avgörande roll.

I över 100 år har KKL - Israelfonden haft till uppgift att bokstavligen förbereda marken för nya "ohlim", dvs judar som gör Aliyah. Plantering av träd är en viktig del av vår verksamhet men långt ifrån det enda vi gör.

Just nu fokuserar vi på att utveckla samhällena i södra Israel. Det är där, i Negevöknen, som det finns gott om plats för nya "ohlim".

Negev utgör 60 % av landets yta men har endast 8% av landets totala befolkning på cirka 9 miljoner.

Israels totala yta är i Smålands storlek. Huvuddelen av befolkningen bor längs

kusten och i Jerusalem.

Detta har lett till att centrala Israel i princip är överbefolkat med många problem som följd, inte minst för trafiken.

Israels landsfader, David Ben Gurion, var klar över Negevökens betydelse för landets utveckling redan på 50-talet.

Vår ambition är att gå i Ben Gurions fotspår för att förverkliga hans visioner.

Vi vill förbereda landet för att ta emot stora grupper av invandrare.

Detta kräver utbyggnad av infrastrukturen i Negevöknen. Vägar, vattenförsörjning, energilösningar, och landskapsutveckling samt träd, massor av träd, för att skapa skugga och för att ta hand om miljön. Det handlar om att skapa förutsättningar för goda levnadsbetingelser. Dessutom måste arbetstillfällena skapas och lokala serviceinstitutioner byggas, som exempelvis vårdcentraler och sjukhus. Ja, vi måste vara beredda att bygga helt nya samhällen på lämpliga platser i Negevöknen.

Vi tror oss veta att ditt hjärta klappar för det judiska folket och landet Israel. Därför vänder vi oss nu till dig med en

vädjan. Hjälp oss att förbereda Israel för kommande flyktingvågor!

Hjälp oss att förverkliga David Ben Gurions vision om ett blomstrande Negev! Vi tar tacksamt emot din gåva. Vi uppskattar alla gåvor, stora som små.

Använd bankgiro 733-9518 eller Swish 1232046647. Skriv "Negev" i meddelandefältet.

Om du skänker 1 000 kr eller mer så skickar vi dig vår klassiska "Pushke" den blå bössan, (nu med Swishetikett) som använts av judar i över hundra år för att samla in gåvor till uppbyggnaden av Israel (se bilden här nedanför! Värde 200 kr).

Pushken är en symbol för det judiska folkets återkomst till det förlovade landet och landets uppbyggnad. Pushken fanns i de flesta judiska hem under de senaste hundra åren.

Ett varmt tack för din gåva!

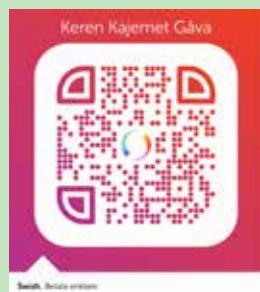
Max Federmann
Verksamhetschef
Keren Kajemet
Israelfonden Sverige

Din gåva går till ett grönskande Israel

Sedan år 1901 har Keren Kajemet bokstavligen talat förberett marken för alla de miljontals judar som gjort Aliyah till Israel. Utan växtlighet, vatten, vägar och övrig infrastruktur blir inte Israel beboeligt. Din gåva får Israel att grönska och blir samtidigt en manifestation från svenska Israelvänner att stå upp för Mellanösterns enda demokrati.

Max Federmann

Använd bankgiro 733-9518 eller swish 1232046647 för att ge din gåva! Märk betalningen "Negev".

